

UIMAVESIPROFIILI STRÖMSÖN UIMARANTA, VAASA

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO

1. YHTEYSTIEDOT

- 1.1 Uimarannan omistaja ja yhteystiedot
- 1.2 Uimarannan ylläpitäjä ja yhteystiedot
- 1.3 Uimarantaa valvova viranomainen ja yhteystiedot
- 1.4 Näytteet tutkiva laboratorio ja yhteystiedot
- 1.5 Vesi- ja viemärilaitos ja yhteystiedot

2. MAANTIETEELLINEN SIJAINTI

- 2.1 Uimarannan nimi
- 2.2 Uimarannan lyhyt nimi
- 2.3 Uimarannan ID-tunnus
- 2.4 Uimarannan yhteystiedot
- 2.5 Koordinaatit
- 2.6 Kartat
- 2.7 Valokuvat

3. UIMARANNAN KUVAUS

- 3.1 Vesityyppi
- 3.2 Rantatyyppi
- 3.3 Rantavyöhyke ja lähiympäristö
- 3.4 Veden syvyydet ja virtaukset
- 3.5 Uimarannan pohja
- 3.6 Uimareiden määrä

4. UIMARANNAN VARUSTELU JA PALVELUT

- 4.1 Uimarannan varustelu ja palvelut
- 4.2 Huolto ja kunnossapito
- 4.3 Rantavalvonta

5. SIJAINTIVESISTÖ

- 5.1 Merialue
- 5.2 Vesistöalue
- 5.3 Vesienhoitoalue
- 5.4 Pintaveden ominaisuudet
- 5.5 Pintaveden laadun tila

6. UIMAVEDEN LAATU

- 6.1 Uimaveden laadun seurantakohtan sijainti
- 6.2 Näytteenottotiheys

6.3 Uimaveden laadun aistinvarainen arviointi

6.4 Edellisten uimakausien tulokset

6.4.1 Edellisten uimakusien uimaveden laatuluokat

6.4.2 Edellisten uimakausien aikana tehdyt havainnot ja toteutetut hallintatoimenpiteet

6.5 Syanobakteerien (sinilevä) esiintyminen

6.5.1 Esiintymisen havainnot edeltävinä uimakausina ja toteutetut hallintatoimenpiteet

6.5.2 Arvio olosuhteista syanobakteerien esiintymiseen

6.5.3 Lajistotutkimukset

6.5.4 Toksiinitutkimukset

6.6 Makrolevien ja/tai kasviplanktonin haitallisen lisääntymisen todennäköisyys

6.7 Sääilmiöiden vaikutukset uimaveden laatuun

7. KUORMITUSLÄHTEET JA MERKITYKSEN ARVIOINTI

7.1 Jätevesijärjestelmät

7.2 Hulevesijärjestelmät

7.3 Muut pintavedet

7.4 Maatalous

7.5 Teollisuus

7.6 Maantie- ja raideliikenne

7.7 Satamat ja vesiliikenne

7.8 Eläimet, vesilinnut

7.9 Rantavyöhykkeen omat lähteet

8. LYHYTKESTOISET SAASTUMISTILANTEET

8.1 Lyhytkestoisen saastumistilanteet

8.2 Hallintatoimenpiteet lyhytkestoisissa saastumistilanteissa

9. OHJEET JA TIEDOTTAMINEN

9.1 Uimarannalle annettavat ohjeet

9.2 Tiedottaminen normaalioloissa

9.3 Tiedottaminen eritystilanteissa

10. UIMAVESIPROFIILIN LAATIMISEN JA TARKISTAMISEN AJANKOHTA

10.1 Uimavesiprofiilin laatimisen ajankohta

10.2 Uimavesiprofiilin tarkistamisen ajankohta

JOHDANTO

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus yleisten uimarantojen uimaveden laatuvaatimuksista ja valvonnasta (177/2008) 8§ velvoittavana uimarannan omistajan tai haltijan (=ylläpitäjä) on yhteistyössä kunnan terveydensuojeluviranomaisen kanssa laadittava yleiselle uimarannalle uimavesiprofiili, jonka sisältö on myös tämän asetuksen liitteessä 4 määritetty. Yleisellä uimarannalla tarkoitetaan uimarantaa, jolla odotetaan kunnan terveydensuojeluviranomaisen mukaan uivan uimakauden aikana huomattava määrä ihmisiä, eikä uimarannalle ole annettu kokonaista uimakautta koskevaa uimakieltoa tai muuta ohjetta, jonka mukaan uiminen uimakauden aikana ei ole suositeltavaa. Uimarannasta tulee lisäksi olla tehtynä terveydensuojelulain (763/1994) 13§:n 1 momentin 2 kohdan mukainen ilmoitus kunnan terveydensuojeluviranomaiselle.

Vaasan kaupungin alueella yleisiä uimarantoja on yhteensä viisi: Hietasaari, Mansikkasaari, Kustaanlinna, Ahvensaari ja Strömsö. Tässä on kuvattu Strömsön uimavesiprofiili, jossa kuvataan uimaveden ominaisuuksia sekä sen laatuun haitallisesti vaikuttavia tekijöitä ja niiden merkitystä.

Strömsön uimaveden laatua tarkkaillaan säännöllisesti em. asetuksen mukaan uimakaudella, joka alkaa 15.6. ja päättyy 31.8.

Uimavesiprofiili on laadittu yhteistyössä Vaasan kaupungin viheralueyksikön ja ympäristöosaston toimesta. Aineiston lähteinä on käytetty Vaasan edustan merialueen vedenlaatutarkkailu vuonna 2017 julkaisua, jonka on laatinut KVVY Tutkimus Oy / Tampere vesistötutkija Ossi Käkränen. Lisäksi aineistoa on saatu Vaasan Vedeltä ja Vaasan kaupungin katutoimelta.

1. YHTEYSTIEDOT

1.1 Uimarannan omistaja ja yhteystiedot

Vaasan kaupunki kiinteistötoimi
Kirkkopuistikko 26
65100 VAASA
Puh. (06) 3251 111 (keskus)
<https://www.vaasa.fi/.../kiinteistotoimi/>

1.2 Uimarannan ylläpitäjä ja yhteystiedot

Vaasan kaupunki kuntatekniikka, viheralueyksikkö
Rantamaantie 5
65350 VAASA
Puh. 040 353 1848
viheralueyksikko@vaasa.fi
<https://www.vaasa.fi/.../uimarannat/>

1.3 Uimarantaa valvova viranomainen ja yhteystiedot

Vaasan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta
(kunnan terveydensuojeluviranomainen)
Vaasan kaupungin ympäristöosasto
Senaatinkatu 1 B, 65100 VAASA
Puh. (06) 3251 111 (keskus)
terveysvalvonta@vaasa.fi
<https://www.vaasa.fi/.../terveydensuojelu/>

1.4 Näytteet tutkiva laboratorio ja yhteystiedot

KVVY-Tutkimus Oy / KVVY-Botnialab
Yliopistonranta 1
65200 VAASA
Puh. (06) 312 0020
botnialab@kvvy.fi
www.botnialab.fi

1.5 Vesi- ja viemärilaitos ja yhteystiedot

Vaasan Vesi
Valimontie 2 B
65100 VAASA
Puh. (06) 3251 111 (keskus)
www.vaasanvesi@vaasa.fi
<https://www.vaasanvesi.fi/etusivu>

2. MAANTIETEELLINEN SIJAINTI

2.1 Uimarannan nimi

Strömsö

2.2 Uimarannan lyhyt nimi

Strömsö

2.3 Uimarannan ID-tunnus *)

FI143905006

2.4 Osoitetiedot

Strömsöntie 14, 65280 Vaasa

2.5 Koordinaatit *)

N 63.1455

E 21.5395

Koordinaattijärjestelmä WGS84

2.6 Kartat

<http://kartta.vaasa.fi/Web/Default.aspx?layers=Opaskartta&cp=104968,27412&z=4&title=Str%C3%B6ms%C3%B6&language=fin>

2.7 Valokuvat

*) ID-tunnus ja tarkistetut koordinaatit vuoden 2019 uimarantaluettelossa (toimitettu Aveille).

3. UIMARANNAN KUVAUS

3.1 Vesityyppi

Meri

3.2 Rantatyyppi

Strömsön uimaranta on osittain luonnon muokkaamaa ja osittain rakennettua hiekkarantaa, jonne lisätään vuosittain hiekkaa. Uimaranta muodostuu n. 50 metriä pitkästä hiekkarannasta ja nurmialue jatkuu vihheralueena sisämaahan päin.

3.3 Rantavyöhyke ja lähiympäristö

Strömsön uimaranta sijaitsee mantereella noin 7 km Vaasan keskustasta luoteeseen. Uimaranta on kapeahkossa salmessa (Västervik strömmen), jossa on melko vilkas veneliikenne. Alueen lähiympäristö on osittain puistoa ja osittain metsää. Aivan uimarannan läheisyydessä on Villa Strömsö, jota nykyisin käytetään TV-studiona. Strömsön uimarannalle johtaa hiekalla päällystetty ajotie. Pysäköintialue on noin 100 m rannasta.

3.4 Veden syvyydet ja virtaukset

Veden syvyys jyrkkenee melko nopeasti saavuttaen noin 2 metrin syvyyden 20 metriä rannasta. Syvänteen takia uimaranta voi olla riski uimataidottomille. Syvänteen alkukohta on erotettu turvallisesta uintialueesta poijuköydellä.

Vedessä ei ole turvallisuuteen vaikuttavia virtauksia. Pääosin veden virtaus tapahtuu salmesta Pohjoiselle Kaupunginselälle päin. Veden pinnan vaihtelu voi vuositasona olla noin metrin, mutta uimakauden aikana veden pinta vaihtelee noin $\pm 0,3$ metrin verran. Yleisin tuulen suunta on lounaasta ja tuuli muodostaa rantaveteen jonkin verran aaltoja.

3.5 Uimarannan pohja

Uintialueen pohja on hiekkaa ja rannan pohjoisella osalla se on sora/ kivi pohjaa.

3.6 Uimareiden määrä (arvio)

Uimareiden määrä vaihtelee 0 – 250 päivässä riippuen säästä. Ruuhkaisin aika on yleensä klo 12 – 15 välisenä aikana. Uimarannalla on kävijöitä aamuvarhaisesta iltamyöhään ja lämpiminä kesinä myös öisin.

4. UIMARANNAN VARUSTELU JA PALVELUT

4.1 Uimarannan varustelu ja palvelut

Turvallinen uintialue on rajattu poijuköydellä

- Ilmoitustaulu
- Pelastusrengas köysineen
- Laiturit 2 kpl
- Keinut
- Pukuhuoneet miehille ja naisille
- Kuivakäymälä
- Roska-astioita 3 kpl
- Rannan välittömässä läheisyydessä on pysäköintialue

4.2 Huolto ja kunnossapito

Huollosta ja kunnossapidosta vastaa yksityinen yrittäjä. Rannalle on laadittu oma hoitosuunnitelma. Suunnitelma käsittää uimarannan siivoussuunnitelman sekä muut siistinä pitoon liittyvät toimenpiteet.

Keväällä ennen uimakauden alkua:

Aloitetaan rannan perushuoltotyöt. Hiekkaa käännetään ja puhdistetaan 10–15 cm syvyydeltä ja korvataan tarvittaessa uudella hiekalla. Sukeltajat suorittavat uimaveden pinnanalaisen tarkastuksen ja siivouksen sekä keräävät merenpohjasta lasinsirpaleet ja muut terävät esineet. Kun veden korkeus on alhaalla, käydään ranta lävitse ja poistetaan vaarallisiksi arvioidut kivet pois uima-alueelta. Rannalle lisätään tarpeellinen varustelu ja uimaveden laatua koskevat tiedotteet.

Uimakauden aikana:

Ranta pidetään siistinä koko päivän ajan. Alueen huollosta vastaava yrittäjä hoitaa ja tarkastaa rannan kunnan arkipäivisin ja siivoaa rannan tarvittaessa aikaisin aamupäivällä ennen uimareiden saapumista. Jäteastiat tyhjenetään arkipäivisin. Sukeltajat toteuttavat tarkastussukellukset uimavedessä kolmesti uimakauden aikana.

4.3 Rantavalvonta

Rannalla ei ole rantavalvontaa.

5. SIJAINIVESISISTÖ

5.1 Merialue

Itämeri

5.2 Vesistöalue

Merenkurkun rannikko. Uimaranta sijaitsee kapeahkossa salmessa (Västervik strömmer). Alueen pohjamuodostumat ovat pääosin matalia, jyrkähköseinäisiä ja pienimittakaavaisia. Vedensyvyys on 2–7 metriä.

5.3 Vesienhoitoalue

Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalue. Vesienhoitoalueen tunnus: FIVHA3

5.4 Pintaveden ominaisuudet

Merenkurkku on osa Itämerta, jossa veden vaihtuvuus on hidasta. Itämeri on murtovettä eli sen vesi on sekoitus jokien tuomaa makeaa vettä ja merten suolaista vettä. Itämeren veden pinta pysyy samalla tasolla, joten sinne tulevan ja lähtevän veden määrä on suunnilleen sama. Itämerellä sadanta ja haihdunta ovat myös suunnilleen samansuuruiset. Suomen rannikoilla Itämeren veden korkeuden vaihtelut ovat noin kaksi metriä. Veden korkeusvaihtelut ovat paikallisia ja liittyvät vallitseviin sääoloihin.

Vaasan edustan merialueella on runsaasti saaria, kareja ja matalikoita. Pääasiallinen veden virtaussuunta on pohjoisesta Strömsön salmen läpi Varisselän kautta kohti Korsholmsfjärdeniä.

Merialuetta tarkkaillaan 24:llä havaintopaikalla.

Meriveden ominaisuuksia (kesällä v. 2019):

Näkösyvyys: alle 2 m.

Sameus: n. 5 FNU.

Väriarvo: n. 21 mg Pt/ l.

Klorofylli-a: 2,3 - 15 µg/ l.

Kokonaisfosfori: 13 - 30 µg/ l.

Kokonaistyyppi: 240 - 550 µg/ l.

STM:n asetuksessa 177/2008 on annettu toimenpideraja-arvoja indikaattoribakteereille, joita rannikon uimavedestä tutkitaan sen mikrobiologisen laadun seuraamiseksi. Asetuksen mukaisesti uimavedestä tutkitaan Suolistoperäiset enterokokit, joita tulee merivedessä olla alle 200 pmy/100 ml ja Escherichia coli, jota tulee vastaavasti olla alle 500 mpn/100ml. Kohdassa 6.4 on esitetty Strömsön uimaveden bakteeripitoisuudet uimakaudesta 2016 eteenpäin.

5.5 Pintaveden laadun tila

Alueelliset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY) ovat luokitelleet pintavesiä vuodesta 2008 lähtien ekologisen ja kemiallisen tilan perusteella. Luokitellussa pyritään erityisesti ottamaan huomioon ihmistoiminnan vaikutukset vesistöihin. Rannikkoalueen vedet luokitellaan viiteen luokkaan: erinomainen, hyvä, tyydyttävä, välttävä ja huono. Länsi-Suomen rannikkovesien tila on luokiteltu erinomaisesta tyydyttäväksi, mutta Vaasan kokoisten kaupunkien lähistöllä vesimuodostumat ovat tyydyttävässä kunnossa.

Pintaveden ekologinen tila paljastaa ensikädessä ihmisen vaikutuksen vesistöjen luontoon eli pohjaeläimistöön ja kalastoon, eikä siitä tästä syystä voi suoraan tulkita veden hygieenistä laatua, joka on lähtökohta uimaveden laatua arvioidessa.

6. UIMAVEDEN LAATU

6.1 Uimaveden laadun seurantakohtan sijainti

Uimaveden laadun seurantakohta on uimarannan osa, jossa suurin osa uimareista käy uimassa. Uimavesinäyte pyritään ottamaan 30 cm syvyydeltä.

6.2 Näytteenottiheys

Ensimmäinen uimavesinäyte otetaan noin kaksi viikkoa ennen uimakauden alkua. Uimakauden aikana otetaan kolme uimavesinäytettä kuukauden välein. Uimavesinäytteiden ottoajankohdat suunnitellaan STM asetuksen 177/2008 nojalla laadittavaan seurantalenteriin ennen uimakauden alkua huhtikuussa

6.3 Uimaveden laadun aistinvarainen arviointi

Jokaisen uimavesinäytteenoton yhteydessä tehdään uimaveden aistinvarainen arviointi. Tällöin arvioidaan:

- mineraaliöljyjen esiintyvyys/haju
- terva-aineiden/ kelluvien materiaalien esiintyvyys, kuten muovi, kumi, lasi- ja muovipullot)
- syanobakteerien (levät) esiintyvyys

6.4 Edellisten uimakausien tulokset

Näyte	v. 2016		v. 2017		v. 2018		v.2019	
	E.coli	Enterok.	E.coli	Enterok.	E.coli	Enterok.	E.coli	Enterok.
1.	1	1	35	15	7	1	3	1
2.	18	6	2	1	38	6	6	1
3.	76	14	2	1	5	11	2	1
4.	5	55	3	2	12	25	17	9

6.4.1 Edellisten uimakausien uimaveden laatuluokat

Strömsön uimarannan uimaveden laatu on luokiteltu STM:n asetuksen 177/2008 nojalla.

Uimakauden 2016 päätyttyä uimavesi luokiteltiin vuosien 2013-2016 tutkimustulosten perusteella **erinomaiseksi**.

Uimakauden 2017 päätyttyä uimavesi luokiteltiin vuosien 2014-2017 tutkimustulosten perusteella **erinomaiseksi**.

Uimakauden 2018 päätyttyä uimavesi luokiteltiin vuosien 2015-2018 tutkimustulosten perusteella **erinomaiseksi**.

Uimakauden 2019 päätyttyä uimavesi luokiteltiin vuosien 2016-2019 tutkimustulosten perusteella erinomaiseksi .	
6.4.2 Edellisten uimakausien aikana tehdyt havainnot ja toteutetut hallintatoimenpiteet Strömsön uimaveden laatu on alittanut STM:n asetuksessa 177/2008 asetetut toimenpiderajat niin indikaattoribakteerien kuin syanobakteerihavaintojen osalta.	
6.5 Syanobakteerien (sinilevä) esiintyminen Ei ole esiintynyt.	
6.5.1 Esiintymisen havainnot edeltävinä uimakausina ja toteutetut hallintatoimenpiteet Syanobakteeriesiintymää ei ole havaittu eikä siten hallintatoimenpiteitä ole tarvittu tehdä.	
6.5.2 Arvio olosuhteista syanobakteerien esiintymiseen Veden virtaus uimarannan kohdalla vähentää riskiä syanobakteerien esiintymisestä uimavedessä.	
6.5.3 Lajistotutkimukset	Ei ole tehty.
6.5.4 Toksiinitutkimukset	Ei ole tehty.
6.6 Makrolevien ja/tai kasviplanktonin haitallisen lisääntymisen todennäköisyys Makrolevien ja/tai kasviplanktonin haitallinen lisääntyminen ei ole Strömsön uimarannalla todennäköistä. Makrolevien tai kasviplanktonin haitallista lisääntymistä ei ole Strömsön uimarannalla havaittu. Rannan läheisyyteen ei ole suunnitteilla veden kuormitusta lisääviä toimintoja.	
6.7 Sääilmiöiden vaikutukset uimaveden laatuun Vaasassa sademäärät ovat olleet 679 mm (v.2016), 516 mm (v.2017) ja 424 mm (v.2018). Sääilmiöistä rankkasateet saattavat huuhtoa uimarannan rantahiekasta ja lähistöltä maaperässä olevia epäpuhtauksia kuten lintujen ulosteita uimaveteen. Tällaisessa tilanteessa uimaveden laadussa voidaan havaita heikentymistä.	

7. KUORMITUSLÄHTEET JA MERKITYKSEN ARVIOINTI

7.1 Jätevesijärjestelmät

Vaasan Veden omistama Pättin puhdistamo sijaitsee Palosaarella, meren rannalla, noin 4 km päässä Strömsöstä. Puhdistamo on kaupunkia reunustavan merialueen suurin yksittäinen pistelähde. Puhdistamon jätevedet johdetaan n. 150 m pitkää purkuputkea myöten Varisselälle. Puhdistamolta lähtevä jätevesi näkyy lähialueen seurantapisteissä ravintoaineiden ja bakteerien pitoisuuksien kohoamisena. Puhdistamossa puhdistetaan Vaasan jätevedet sekä osa Mustasaaren ja Maalahden kuntien jätevesistä, muun muassa Stormossenin jätekeskuksen prosessivesiä. Prosessiautomaatio ohjaa puhdistamon prosessia ja tarpeen tullen se hälyttää vioista/toimintahäiriöistä. Työajan ulkopuolella puhdistamon toimintaa valvoo päivystäjä.

Vuonna 1998 puhdistamon toimintaa täydentämään rakennettiin flotaatiolaitos. Lumien sulamisen aikaan ja voimakkailla sateilla osa vedestä johdetaan biologisen puhdistusprosessin ohi käsiteltäväksi flotaatioaltaissa. Tällä tavoin vältetään biologisen puhdistusprosessin häiriöt. Flotaatiolaitoksen rakentamisen jälkeen puhdistamattoman jäteveden ohijuoikutusta ei ole päässyt tapahtumaan. Pättin puhdistamon ja typenpoiston laajennus ja puhdistamon vanhan osan saneeraus on valmistunut vuonna 2012. Puhdistamon saneeraus käsitti ilmastuksen, flotaation ja jälkiselkeytyksen. Puhdistamon laajennus käsitti esiselkeytyksen ja typpeä poistavan jälkisuodatuksen. Typenpoiston laajennuksen ansiosta laitos pystyy poistamaan 70% jäteveden typpikuormasta ennen veden mereen päästämistä. Vuoden 2020 aikana puhdistamolle valmistuu lähtevän jäteveden desinfiointiyksikkö. Tulevaisuudessa puhdistamolta lähtevä jätevesi tullaan hygienisoimaan maaliskuusta marraskuuhun välisenä aikana. Hygienisointi poistaa tehokkaasti bakteereja käsitellystä vedestä.

Riskien arviointi

Pättin puhdistamo ei todennäköisimmin heikennä Strömsön uimarannan uimaveden laatua niin paljon, että uimareille aiheutuisi terveydellistä haittaa. Uimakauden aikana otetuissa uimavesinäytteissä ei ole ollut sellaisia mikrobipitoisuuksia, joiden perusteella puhdistamoa voitaisiin pitää Strömsön uimaveden kannalta saastelähteenä. Pääosin veden virtaus tapahtuu salmesta Pohjoiselle Kaupunginselälle päin. Pohjoisen Kaupunginselän tarkastuspisteiden tulokset vahvistavat käsityksen, että puhdistamolta lähtevät bakteerit ovat ehtineet pääosin hajaantua, sakkautua tai muulla tavoin neutralisoitua, ennen kuin mahdolliset merivesivirtaukset, joihin lähtevä puhdistettu jätevesi on sekoittunut, ennättävät Strömsön uimarantaan. Viruksia (noro- ja adenovirukset) saattaa esiintyä merivedessä erittäin pieniä määriä. Terveysriski uimareille näillä pitoisuuksilla on vähäinen.

7.2 Hulevesijärjestelmät

Hulevesi koostuu sade- ja sulamisvesistä sekä huuhtoutumisvesistä, jotka valuvat mm. teiltä tai muuten pinnoilta. Hulevesien bakteeripitoisuutta lisäävät alueella viihtyvien lintujen ja muiden eläinten ulosteet sekä kasvien maatuminen. Hulevesissä saattaa olla myös liikenteestä peräisin olevia erilaisia haitta-aineita. Kaupunkiympäristössä maaperä tai kasvusto ei kykene imemään kaikkea syntyvää hulevettä eikä luonnollinen puhdistumisprosessi näin ollen toteudu.

Vaasan jäteviemäriverkosto on suhteellisen vanha. Pääosa keskustan alueen hulevesistä johdetaan Pättin puhdistamoon, jossa ne käyvät läpi puhdistusprosessin. Muut hulevedet johdetaan suoraan mereen. Strömsön uimarannalla tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole varsinaista hulevesijärjestelmää. Hulevedet imeytyvät osittain maaperään ja osittain valuvat suoraan mereen.

Riskien arviointi

Hulevesien vaikutuksen voimakkuus ja kesto Strömsön uimaveden laatuun riippuu sateen määrästä ja voimakkuudesta, sadetta edeltäneen kuivan kauden pituudesta, tuuliolosuhteista ja vesistön virtauksista. Mitä pidempään kuiva jakso jatkuu, sitä enemmän saasteita uimaveteen saattaa huuhtoutua sateella. Jos rannalla on suuria määriä mm. lintujen ulostetta, uimareille aiheutuva hygieeninen haitta voi olla suhteellisen suuri, ainakin sateella ja heti sen jälkeen.

Rannan päivittäisellä siivouksella, rannalla viihtyvien lintujen karkotuksella ja kieltämällä koirien ulkoiluttaminen uimarannalla vähennetään osittain uimaveden hulevesistä aiheutuvia saastumisriskejä.

7.3 Muut pintavedet

Uimarannalle tai sen läheisyyteen ei tule veden laatuun vaikuttavia pintavesiä.

7.4 Maatalous

Uimarannan läheisyydessä ei ole maataloutta.

7.5 Teollisuus

Uimarannan läheisyydessä ei ole teollisuutta.

7.6 Maantie- ja raideliikenne

Uimarannan läheisyydessä ei ole merkittävää maantie- tai raideliikennettä.

7.7 Satamat ja veneliikenne

Saaristokaupunkina Vaasan veneliikenne on kesäaikaan vilkasta. Keskustan läheisyydessä on useita pienvenesatamia, jotka omistaa joko Vaasan kaupunki tai jokin venekerho tai -seura. Strömsön uimarannan läheisyydessä (noin 100 m) on Västervikin venesatama, jossa on noin 330 venepaikkaa. Venesatamassa ei ole tankkausasemaa eikä siellä maalata tai pestä veneitä uimakauden aikana.

Riskien arviointi

Strömsön uimarannan kohdalla on melko vilkas veneliikenne, mutta liikennenopeus on alhainen. Veneliikennöinti tapahtuu hieman kauempana rannasta. Lisäksi veneliikennettä valvoo rannikkovartiosto. Uimaveden laadun heikentymisen uhka veneliikenteen tai venesatamatoiminnan vuoksi on pieni, eivätkä yksittäisenkään tapahtuman (esim. käymäläveden laitton tyhjentäminen uimarannan lähialueelle) seuraukset muodostuisi suuriksi.

7.8 Eläimet, vesilinnut

Strömsön uimarannalla viihtyy eri merilintulajeja mm. lokkeja. Viime vuosien aikana valkoposkihanhien määrä on kasvanut Vaasassa. Suomen ympäristökeskuksen mukaan Vaasan seudulla on havaittu nykyisin 1400 yksilöä (v.2019). Uimarannoilla voi alku ja loppukesästä ajoittain havaita 20 – 300 valkoposkihanhea. Päivinä, jolloin uimarannalla liikkuu paljon ihmisiä, linnut siirtyvät hieman kauemmaksi saarelle tai lentävät jollekin lähellä sijaitsevalle puistoalueelle.

Valkoposkihanhet ovat luonnonsuojelulla rauhoitettuja. Rauhoitettujen lintujen häirintään tarvitaan ELY-keskukset erillinen lupa. Uimarannan ylläpitäjä harkitsee valkoposkihanhien häirintäluvan hakemista ELY-keskukset.

Aiemmin kanadanhanhia on esiintynyt runsaslukuisina parvina mm. uimarannoilla alku ja loppukesästä. Nykyisin niitä ei juurikaan uimarannoilla havaita. Tähän syynä ovat olleet useana vuonna tehdyt erilaiset karkotustoimet mm. häirintä, pelästyttäminen ja metsästys.

Eläimistä ainoastaan merilinnut muodostavat hygieenisten ongelmien riskin. Lintujen ruokkiminen on kielletty rannalla ja siitä tiedotetaan infokyltillä. Koirien uittaminen Vaasan uimarannoilla on kielletty, ja koiranomistajia neuvotaan uittamaan koiriaan Myrgrundin koirien uimarannalla, joka sijaitsee Sundomin sillan eteläpuolella.

Riskien arviointi

Lintujen suurin haitta uimarannoilla on niiden ulosteet, jotka aiheuttavat hygieniahaittaa rannalla ja

mahdollista uimavesien saastumista. Myös rantavedessä oleskeleva hanhiparvi voi heikentää veden laatua paikallisesti ja lyhytkestoisesti.

Sateella epäpuhtaudet kuten lintujen ulosteet saattavat huuhtoutua Strömsön uimarannalta ja ympäröivästä maaperästä uimaveteen. Mitä pidempään kuiva jakso jatkuu, sitä enemmän saasteita uimaveteen saattaa huuhtoutua sateella. Jos rannalla on suuria määriä valkoposkihanhiin ulostetta, uimareille aiheutuva hygieeninen haitta voi olla suhteellisen suuri, ainakin sateella ja heti sen jälkeen. Työntekijöiden panos rannan päivittäisessä tarkastuksessa ja lintujen jätösten siivouksessa vähentää uimaveden saastumisriskejä.

Vaasan uimarannoilla ei ole tavattu meriruven tai merilinnuista peräisin olevien loisten aiheuttamia ongelmia.

7.9 Rantavyöhykkeen omat lähteet

Hienoimpina uimapäivinä myös uimarit itse saattavat heikentää uimaveden laatua, varsinkin sään ollessa rauhallinen ja tuuleton. Uimareiden yhtäaikaisen määrän lisääntyminen saattaa aiheuttaa uimaveden samentumista, näkösyvyyden huonontumista ja mahdollisten sairauksia aiheuttavien pieneliöiden lisääntymistä.

Riskien arviointi

Strömsön rantavedessä on harvoin paljon ihmisiä kerrallaan, jotta tästä aiheutuisi terveydelle haittaa. On todennäköistä, että Strömsön uimarannasta löytyy rikkoutunutta lasia ja muita roskia. Ennen uimakautta ja sen jälkeen tehtävillä sukelluksilla vähennetään huomattavasti lasinsirpaleiden ja muiden terävien esineiden uimareille aiheuttamaa vaaraa. Rannan kuntoa valvotaan päivittäin, joten lasin ja roskien mahdollisen haitan pitäisi jäädä tilapäiseksi.

8. LYHYTKESTOISET SAASTUMISTILANTEET

8.1 Lyhytkestoiset saastumistilanteet

Lyhytkestoisen saastumisen käsite on tullut Suomen lainsäädäntöön Sosiaali- ja terveysministeriön antaman asetuksen yleisten uimarantojen uimaveden laatuvaatimuksista ja valvonnasta (177/2008) myötä. Uimaveden lyhytkestoisella saastumisella tarkoitetaan normaalitilanteesta poikkeavaa suolistoperäistä saastumista, jonka syyt ovat tunnistettavissa ja jonka ei odoteta vaikuttavan uimaveden laatuun kauemmin kuin kolmen vuorokauden ajan.

Lyhytkestoinen saastumistilanne saattaisi tulla rankkasateella, jolloin Strömsön uimarannalta ja ympäröivästä maaperästä mahdolliset epäpuhtaudet, kuten lintujen ulosteet huuhtoutua uimaveteen.

Strömsön uimarannalla ei ole ollut lyhytkestoisia saastumistilanteita vuonna 2019.

8.2 Hallintatoimenpiteet lyhytkestoisissa saastumistilanteissa

Lyhytkestoisen saastumisen seuranta tehdään ylimääräisten näytteiden avulla.

Mikäli terveyshaitta on mahdollinen ja asian hoitamiseksi on tarpeen, antaa terveydensuojeluviranomainen uimarannan ylläpitäjälle määräyksen korjaaviin toimenpiteisiin ryhtymisestä sekä ohjeet ja määräykset terveyshaittojen ehkäisemiseksi.

Kun lyhytkestoisesta saastumisesta saadaan tieto, terveydensuojeluviranomainen tiedottaa asiasta uimarannalle vietävällä tiedotteella, kaupungin internetsivuilla sekä lehdistötiedotteella.

9. OHJEET JA TIEDOTTAMINEN

9.1 Uimarannalle annettavat ohjeet

Rannalla on ilmoitustaulu, jossa annetaan ohjeita ja tietoja uimareille:

- turvallisuusohjeet (uimarannan nimi, ylläpitäjän yhteystiedot, toiminta- ja turvallisuusohjeet, ohjeet avun hälyttämiseksi, yleiset kiellot)
- tiedot viimeisestä tutkimustuloksesta
- mahdolliset varoitukset tai kiellot, kuten uimakielto

Uimarantaa koskevat yleiset kiellot ovat esitetty ilmoitustaulussa. Koirien tuominen rannalle, lintujen ruokkiminen, telttailu, kalastus, alkoholijuomien nauttiminen, avotulen teko sekä moottoriajoneuvolla ajo rannalla on kiellettyä. Syvänteen alkukohta on erotettu turvallisesta uintialueesta poijuköydellä.

Vaasan kaupungin internetsivuilla annetaan tietoa uimarannasta, sen varustelusta sekä uimavesiprofiili.

9.2 Tiedottaminen normaalioloissa

Vaasan kaupungin internetsivuilla on mm. esitelty uimarannat, uimaveden näytteenottosuunnitelma, uimaveden näytteiden tulokset uimakaudella ja sinileväseurannan tulokset.

Internetsivuja päivitetään uimakauden aikana säännöllisesti.

Ympäristöosasto laatii uimakauden ajan kuukausittain lehdistötiedotteen, jossa tiedotetaan erityisesti uimaveden laadusta ja sinilevätilanteesta uimarannoilla.

9.3 Tiedottaminen erityistilanteissa

Ympäristöosasto tiedottaa lyhytkestoisesta saastumisesta, epätavanomaisesta tilanteesta, annetuista määräyksistä ja muista erityistilanteista erillisellä uimarannalle vietävällä ilmoituksella. Ympäristöosasto laatii yhteistyössä kaupungin viestintäsuunnittelijan kanssa erityistilanteista lehdistötiedotteen sekä tiedottaa asiasta kaupungin internetsivuilla.

10. UIMAVESIPROFIILIN LAATIMISEN JA TARKISTAMISEN AJANKOHTA**10.1 Uimavesiprofiilin laatimisen ajankohta**

Laadittu ensimmäisen kerran 1.3.2011.

Päivitetty kokonaisuudessaan 1.3.2020

Osapäivitykset:

10.2 Uimavesiprofiilin tarkistamisen ajankohta *)

Strömsön uimavesiluokka on erinomainen, joten uimavesiprofiili tulee päivittää ajantasalle mikäli luokka muuttuu hyväksi, tyydyttäväksi tai huonoksi.